

MODULUL 3 – Colaborarea familiilor cu serviciile preșcolare și profesorii

Introducere

După efectuarea unei cercetări teoretice extinse privind participarea familiilor la școală, am ajuns la concluzia că familia și școala sunt două piese fundamentale, complementare și de cooperare pe tema educației tinerilor elevi.

Deși există divergențe între autori, majoritatea surselor pe care le-am consultat apără angajamentul ambilor agenți:

“Din domeniul teoriilor dezvoltării, precum și din educație și sociologie, există o recunoaștere tot mai mare că atât familia cât și școala sunt instituții care socializează și educă copiii. De aceea; mulți autori își concentrează dezbaterile și speranțele asupra promovării diferitelor forme de implicare a părinților în educația copiilor lor” (F. García, 1996, p.3)

În următoarele unități, vom explica și vom justifica importanța cooperării între familii și școală, dezvoltând moduri diferite de a construi modele cooperative.

Unitatea de învățare 1- Cum să susțineți activitățile preșcolare la domiciliu pentru a încuraja dezvoltarea timpurie a abilităților cognitive ale copiilor

1.1 Sprijinul familiei pentru activitățile de promovare a dezvoltării în clasă, punct decisiv pentru eficacitatea acesteia.

Familia și școala sunt două contexte foarte diferite; prin urmare, pentru educație, este esențial să conectăm cele două lumi în care are loc dezvoltarea umană. În prezent, relațiile de colaborare dintre școli și gospodării sunt o cerință esențială pentru a ajunge la o educație mai bună.

Dacă familiile stabilesc o relație pozitivă și de colaborare cu profesorii, ambii vor putea să lucreze mai eficient și să creeze rezultate pozitive care să promoveze progresul cognitiv și emoțional asupra copiilor.

Din acest motiv, chestiunea participării familiei la procesul educațional a fost un aspect important al societății noastre și, din fericire, există un consens între comunitatea educațională potrivit căruia participarea înrudită este necesară și esențială pentru realizarea succesului școlar.

De fapt, așa cum am comentat anterior, mulți anchetatori și autori din lumea dezvoltării educaționale și cognitive susțin această poziție.

Elisabeth Glima Tomalá, subliniază în lucrarea sa, intitulată *"Integrarea familiei pentru consolidarea procesului de învățare la copii la nivelul inițial al școlii de bază"*, că familia este un

scenariu esențial în timpul educației copilului; de aceea trebuie să fie în colaborare cu școala pentru a putea susține pozitiv și eficient procesul de predare și învățare al copilului și dezvoltarea fizică, mentală și emoțională a acestuia. (Elisabeth G., 2015).

De asemenea, Igone Arostegui, Nekane Beloki și Leire Darretxe, în cartea lor "Participarea familiilor și a altor membri ai comunității ca o strategie de succes în școli" încearcă să demonstreze că există dovezi științifice privind strategiile de succes în școală, demonstrată prin importanța participării rudelor și a altor membri ai comunității copiilor. (Igone A., Nekane B. și Leire D., 2013) Prin urmare, sprijinul familial al activităților școlare este crucial și excepțional de benefic, deoarece există multe lucruri comune împărtășite de familii și școli și ambele împărtășesc îngrijorarea și nevoia de a instrui și educa copiii.

Martinez Gonzalez (1996) prezintă în tabelul de date următoarele avantaje ale acestei colaborări:

COPII	PĂRINȚI	PROFESORI
Progres academic mai mare	Spirit pozitiv spre școală	Competență profesională ridicată
Condiții mai puțin problematice	Autoevaluare generală pozitivă	Creșterea devotamentului pentru activități educaționale
Aptitudini sociale mai bune	Încredere în sine sporită	Angajament crescut pentru curriculum
Încredere în sine sporită	O mai bună percepție a relației părinte-copil	Învăță să concentreze pedagogia asupra copilului
Reducerea absenteismului și abandonului școlar	Creșterea numărului de contacte între școală și familie	Recunoașterea sporită a abilităților interpersonale și pedagogice de către părinți
Obiceiuri mai bune de studiu	Cea mai bună auto-eficacitate	Evaluare mai bună de către personalul director
Atitudine pozitivă față de centrul educațional	Înțelegere crescută a programelor școlare	Satisfacție sporită vis a vis de profesia lor
O probabilitate crescută de inițiere a învățământului neobligatoriu	Feedback pozitiv al rolului părinților în educația copiilor lor	Angajament mai mare la instruire
Perseverență academică	Îmbunătățirea comunicării cu copiii	
Participare sporită la activitățile de clasă	Dezvoltarea abilităților părintești pozitive	
Scăderea probabilității de înscriere în programele de învățământ special		

1.2 Modalități de sprijinire a activităților la domiciliu pentru a încuraja dezvoltarea timpurie a abilităților cognitive ale copiilor.

După cum am văzut în secțiunea anterioară, sprijinirea procesului de învățare în mediul familial în mod regulat este un aspect cheie în educația copiilor noștri. Având în vedere importanța sa, au fost dezvoltate diferite metode și modalități de a face acest lucru, de la metodele tradiționale de participare pasivă la cea mai inovatoare participare activă.

Potrivit lui Morrison, Storey și Zhang, acest fapt poate apărea în diferite nivele, de la o simplă comunicare la o colaborare completă:

1. *Medii educaționale la domiciliu.*
2. *Comunicare bidirecțională și schimb de informații între școală și casă.*
3. *Voluntariat: ajutarea cu activități planificate în interiorul și în afara sălii de clasă.*
4. *Învățarea cu rudele la domiciliu: părinții trebuie să ajute copiii să învețe acasă.*
5. *Luarea deciziilor: participarea părinților la deciziile școlare.*
6. *Colaborarea cu utilizarea serviciilor școlare, a resurselor și a participării la clasă pentru a ajuta copiii să învețe.*

Aceste metode ne pot ajuta să observăm modul în care există o linie evolutivă în cadrul formelor de participare la școală familială, care pot fi împărțite în două grupe mari, în funcție de faptul dacă este o participare pasivă sau activă:

Participare pasivă

- Comunicarea la începutul și la sfârșitul cursului: Acest proces este doar comunicativ și trebuie făcut la începutul și la sfârșitul anului școlar, dar fără prezența fizică în centru.
- Comunicarea pe tot parcursul cursului: Un feedback comunicativ pe tot parcursul anului școlar, dar fără prezența fizică în centru.
- Participarea la întâlnirile școlare: o sesiune importantă de comunicare pe tot parcursul anului școlar, cu prezență fizică în centru.

Participare activă

- Vizitează sau participă la activitățile organizate de centru, cum ar fi petreceri, întâlniri, conferințe...
- Participarea sau voluntariatul la activitățile școlare din centru (grupuri interactive, dinamizare, ateliere, colaborare în organizarea activităților ...)

Este important să subliniem necesitatea de a ne îndrepta spre metode de participare activă, deoarece acestea sunt cele care într-adevăr consolidează și construiesc adevărata cooperare a școlii familiale, deoarece "[...] când părinții participă activ la școală, copiii își sporesc performanța academică , și, în plus, centrul își îmbunătățește calitatea educațională. " (Martínez González, 1992).

Unitatea de învățare 2 – Ce să faceți și ce să nu faceți în relația cu copiii și familiile acestora din diferite culturi, religii și medii sociale / economice

2.1 Coexistența și diversitatea ca axă educațională

În școli, diversitatea existentă în societate este reprodusă, de aceea găsim o mare varietate de diversități:

- Diversitate culturală.
- Diversitatea capabilităților.
- Orientare sexuală diversă.
- Diversitatea de gen.
- Diversitate socio-economică.

Cele mai amenințate grupuri și, prin urmare, cele care necesită mai multă atenție în învățământul școlar sunt, de fapt, cele în care apar mai multe dintre aceste diferențe. Una dintre cele mai mari provocări cu care se confruntă domeniul educațional este cum să răspundem calității și echității diversității dintr-un punct de vedere integrat și integrat. Potrivit UNESCO, această coloană vertebrală a atenției față de diversitate trebuie să fie obligația statelor și a sistemelor lor educaționale:

“Pentru a garanta dreptul la educație, având în vedere diversitatea nevoilor și stabilirea unui sistem educațional deschis și flexibil, care permite accesul, permanența și succesul școlar al tuturor copiilor” (UNESCO)

În consecință, centrele școlare trebuie să țină seama de acest aspect, făcându-l unul dintre axele fundamentale ale participării familiei la activitățile școlare, în special în primele etape ale educației. Dacă elevii sunt educați în diversitate, ei vor deveni persoane complete și integrate cu valori umane esențiale în societatea actuală.

Pentru ca acest lucru să fie posibil, atât profesorii cât și familiile trebuie să joace un rol esențial. Profesorul trebuie să poată satisface nevoile fiecărui copil cu diversitate și să le ofere tot ceea ce au nevoie. Aceasta nu este o sarcină ușoară, dar este necesară și foarte importantă. În același mod, familiile trebuie să fie capabile să transmită valorile respectului, empatiei, solidarității și integrării, astfel încât copiii să le considere ca fiind proprii, fiind capabili să le transfere altora.

2.2 Bune practici

În tabelele următoare, putem găsi o serie de bune practici pe care atât educatorii cât și familiile ar trebui să le ia în considerare atunci când se ocupă de persoane din diferite culturi, religii și medii sociale / economice.

A) *Centru educațional*

Accesibilitate	Faceți centrul mai accesibil pentru întreaga comunitate educațională prin adaptarea mediului, programelor și instrumentelor sale. Adaptarea curriculum-ului accesibil. Curriculumul inclusiv poate fi completat de către studenți, cu sprijin suplimentar sau urmărirea individualizată.
Programe educaționale în orele de după-școală	Dacă există un procent ridicat de studenți cu diversitate, creșterea timpului de învățare în orele de după școală sau chiar în timpul perioadelor de vacanță ar putea fi o soluție interesantă. Obiectivul este de a spori oportunitățile de învățare și performanța tuturor studenților. De asemenea, desfășurarea unor activități psihomotorii cu intenția de a aduce familii în centru ar putea fi o propunere interesantă.
Grupuri pentru a încuraja învățarea	Crearea de "grupuri interactive" care încurajează interacțiunile. Desfășurarea grupurilor în două subgrupe pentru a reduce raportul profesor / student, fără a eticheta niciun student, este, de asemenea, o alternativă pentru a învăța mai bine și în mod egal.

B) *Familiiile*

Colaborarea în sarcinile de acasă	Familiiile sunt o sursă de cunoștințe care nu sunt foarte apreciate, de aceea experiența familiilor din diferite culturi ar trebui utilizată pentru a îmbunătăți procesul de predare-învățare prin ateliere de lucru în grupuri mici sau pentru a ajuta la materialele necesare.
Participarea la sala de clasă	Participarea rudelor la sălile de clasă pentru realizarea diferitelor activități. După aceste activități, profesorul dezbate cu părinții ceea ce au văzut și a discutat despre educația în diversitate.
Familii colaborative - ateliere de educatori	Familiiile, educatorii și elevii execută muzică, gătit, ceramică, arte sau ateliere de construcție folosind materiale școlare.
Participarea la activități extrașcolare	Colaborarea dintre părinți în activitățile extrașcolare oferă interesul elevilor în programele educaționale. De asemenea, membrii familiei pot contribui la dezvoltarea cunoștințelor sau aptitudinilor lor în legătură cu aceste activități.

Scopul acestor activități este de a conecta mediul familiar cu educația și de a îmbunătăți comunicarea, deoarece "o bună comunicare cu aceștia ne poate ajuta să înțelegem mai bine elevii pe care îi avem în clasă" (Taberner Perales, E., 2016).

De exemplu, putem folosi modelul educațional implementat în școlile iezuiților din Catalonia. Se bazează într-un nou model pedagogic care pune copiii în centrul procesului de predare și învățare și în care participarea și colaborarea familiilor este esențială, întărirea și apărarea

comunicării în ambele direcții. În următorul link (<http://www.fje.edu/ca/l-educacio-que-oferim/un-nou-model-pedagogic>), putem găsi toate informațiile despre acest proiect educațional inovator.

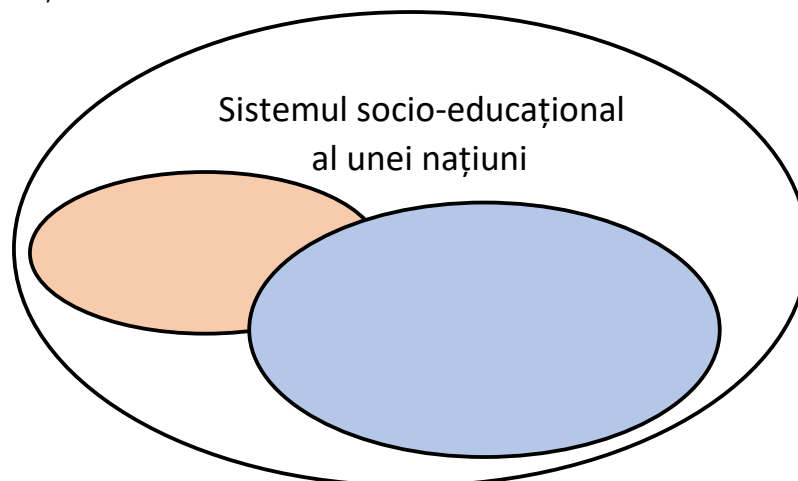
Unitatea de învățare 3 - Cum se construiesc modele de cooperare cu profesorii preșcolari

3.1 Importanța modelelor de cooperare între familie și școala preșcolară.

În școala preșcolară, băieții și fetele sunt separate de familiile lor și încep să-și petreacă timpul în rândul altor băieți și fete din grupuri de vârstă proprie, însoțite de profesori. Cu toate acestea, familia este baza vieții și, prin urmare, cooperarea dintre fiecare copil și părinții săi este esențială pentru o educație eficientă timpurie a copiilor. Tot ceea ce se întâmplă în cadrul familiilor, toate circumstanțele care au legătură cu viața familială a copiilor, are de asemenea un efect în clasă. Prin urmare, stabilirea modelelor de cooperare cu familiile fiecărui copil este esențială pentru a oferi elevilor o educație de bună calitate.

Realizarea unui parteneriat puternic axat pe dezvoltarea și învățarea copiilor nu este ușor. Este o realitate care, în multe cazuri, este dificil de motivat, mai ales prin apropierea familiilor. Totuși, aceasta nu este o scuză, trebuie utilizată ca o motivație și punct de plecare pentru a realiza o cooperare completă și activă.

Înțelegerea reciprocă și comunicarea frecventă vor contribui la asigurarea cooperării între profesori și familii. Toate școlile preșcolare ar trebui să depună un efort deosebit pentru a stabili o bună cooperare între acești doi agenți, deoarece aceasta contribuie la îmbunătățirea calității educaționale, deoarece, după cum am arătat deja, educația depinde nu numai de școală, ci și de sociale și familiare.

Taberner Perales, E., 2016

În prezent, multe centre au început deja internalizarea acestor aspecte și elaborarea unor strategii de promovare a participării familiilor la clasă, stabilind, așa cum am descris în secțiunile anterioare, diferite niveluri de participare:

Tipul de parteneriat	Ce implică?
Obligații elementare ale familiei	Să asigure copiilor nevoile de bază precum sănătate și siguranță.
Obligații elementare ale școlii	Comunicarea dintre școală și familie prin note, convorbiri telefonice, rapoarte și ședințe cu părinții.
Implicarea la școală	Voluntariatul la școală pentru a ajuta profesorii în clasă sau participarea la

	evenimentele organizate de școală.
Implicarea în activitățile de învățare la școală	Ajutarea copiilor cu temele, cititul, tranziția și deciziile de carieră.
Implicarea în luarea deciziilor, guvernare și susținere.	Serviciul într-o asociație sau comitet al profesorilor și părinților, sau implicarea în alte poziții de conducere.
Colaborarea și schimburile de experiență cu organizațiile din comunitate	Realizarea de legături cu organizații care împart responsabilitatea pentru educarea copiilor, precum programele de după școală, servicii de sănătate și alte resurse.

<http://www.familyschool.org.au/files/7313/7955/4814/parent-engagement-in-childrens-education.pdf>

3.2 Exemple de modele de cooperare cu profesorii preșcolari.

Există diferite tehnici sau metode prin care cooperarea dintre școală și familie poate fi dezvoltată și canalizată, printre care se evidențiază următoarele:

- Activități de colaborare în sala de clasă.
- Activități extracuriculare.
- Activități de colaborare în afara sălii de clasă.
- Întâlniri
- Activități la domiciliu.
- Activități pentru instruirea părinților.
- Activități de management.

Primul pas de bază pentru a începe să se stabilească modele de cooperare este prin schimbul de informații. Părinții ar trebui să vorbească pe scurt cu profesorii când își aduc copiii la școală. Această interacțiune, în ciuda faptului că este ceva de rutină și scurtă, este foarte importantă. De exemplu, un profesor poate acorda o atenție specială unui elev, dacă părinții acestuia i-au spus că copilul nu se simte bine în acea zi sau că a avut o experiență rea.

De asemenea, atunci când părinții își iau copilul de la școală, profesorul trebuie să raporteze ceva de o importanță deosebită copilului lor, atât experiențe bune, cât și rele (leziuni, îngrijorări, realizări). În acest fel, părinții pot urmări și sensibiliza sau stimula acasă. Interacțiunea zilnică și schimbul de informații vor contribui la îmbunătățirea cooperării și la unificarea celor două sfere ale copiilor, ale casei și ale școlii.

După cum am subliniat, acesta este primul nivel de bază, care ar trebui să crească progresiv până la atingerea unei cooperări maxime. Pe lângă schimbul de informații, există o gamă largă de posibilități care merg cu un pas mai departe, cum ar fi:

- Pregătirea rudelor
- Grupuri interactive
- Participarea familiilor la luarea deciziilor
 - Discuții litorale
- Biblioteci de instruire
- Săli de clasă digitale

Palomar, F. J. D., & García, J. R. F. (2010).

După cum afirmă Palacios și Paniagua (1992), "într-un context în care nu există prea multă tradiție a implicării părinților, este rezonabil să se ia în considerare o strategie de colaborare progresivă, în care părinții sunt inițial implicați în ceea ce este mai ușor pentru ei, ajutându-i să găsească, pas cu pas, căi de aprofunda această colaborare".

Mai jos, putem vedea diferite activități în scopul îmbunătățirii acestor tipare de cooperare:

LA STARTUL CURSULUI	IN TIMPUL CURSULUI	LA SFÂRȘITUL CURSULUI
Zile de deschidere	Întâlniri de-a lungul cursului	Întâlniri de-a lungul cursului
Ședința informativă pentru noile familii	Întâlniri trimestriale și furnizarea de calificări	Întâlniri trimestriale și furnizarea de calificări
Etapa și întâlnirea la nivel de la începutul cursului	Scrisori, broșuri și note informative	Rapoarte individuale ale elevilor
Întâlnire pentru părinți colaboratori	Site-ul școlii	
În chestiuni participative	Blogul școlii digitale	
Despre proiecte	Sala de clasă virtuală	
Sondaje-chestionare	Sondaje-chestionare	Sondaje-chestionare
Interviuri și îndrumări	Interviuri și îndrumări	Interviuri și îndrumări
Perioada de adaptare	Revista trimestrială	
Îmi prezint familia	Dezbateri și întâlniri	
Dezbateri și întâlniri	Școala părinților	
	Despre ateliere	
	Rapoarte individuale ale elevilor	
	Contact zilnic	
	Căsuța poștală pentru sugestii	
	Virtual tutoring	
	Consiliul Școlar	

<http://rodin.uca.es/xmlui/bitstream/handle/10498/16607/16607.pdf>

BIBLIOGRAFIE

GARCÍA BACETE, F. J. (1996). La participación de las familias en la educación de los hijos. En R.A. Clemente y C. Hernández (Comps.): Contextos de desarrollo psicológico y educación (pp. 257-282). Archidona, Málaga: Aljibe. ISBN: 8487767559.

Martínez González, R.A. (1992). La participación de los padres en el centro escolar: una forma de intervención comunitaria sobre las dificultades escolares. *Bordón*, 44, (2) 171-175.

Martínez González, R. A. (1996). Familia y educación. *Fundamentos teóricos y metodológicos*. Oviedo, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo.

Morrison, J. W., Storey, P., & Zhang, C. (2015). Accessible family involvement in early childhood programs. *Creating a Nature-Inspired Outdoor Learning Environment for Urban Spaces*.

Palacios, J. y Paniagua, G. (1992): *Colaboración de los padres: infantil*. Madrid. Ministerio de Educación y Ciencia, Secretaría de Estado de Educación.

Palomar, F. J. D., & García, J. R. F. (2010). Comunidades de Aprendizaje: un proyecto detransformación social y educativa. *Revista interuniversitaria de formación del profesorado*, (67), 19-30.

Taberner Perales, E. (2016). Programa de Educación Familiar Promover desde Casa el Éxito Escolar.

BIBLIOGRAFIE PE INTERNET

http://scholar.google.es/scholar_url?url=https%3A%2F%2Fdialnet.unirioja.es%2Fdescarga%2Farticulo%2F3148930.pdf&hl=es&sa=T&oi=ggp&ct=res&cd=0&d=1926325751407967910&ei=vrifW_2BH_ZLUmgGdj6rgAQ&scisig=AAGBfm2s80XmmmKoF_opt0nw3TV1uGjumw&nossl=1&ws=1684x794

<https://core.ac.uk/download/pdf/71054792.pdf>

<http://repositori.uji.es/xmlui/handle/10234/173064>

https://www.southernearlychildhood.org/upload/pdf/Dimensions_Vol43_1.pdf#page=35

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=54406>